

90
Presse române^{1.}

La legat.

Anul 1. 1866.

Nr. 2

3 Tomate 1951.

Maria Popp

P 3802 / 13

Bibl. Univ. Iuj
Nr. 691 19 50

691

Biroul de abonare pentru
Brăila:
LA REDACȚIUNEA ZIARULUI
Strada Germană Nr. 3.
Pentru Galați: strada Brăilei.
Pentru cele-alte județe la Onor.
Prefectură, la birourile postale și
telegrafice și la DD. Profesori ai
școlilor publice.

PRESSA ROMANA

INSERȚIUNI,
RECLAME ȘI ÎNSCINȚĂRI
SUNT PRIMITE.
Va eși odată pe săptămână
JOIA.
GARANT G. N. TETORIAN.

ZIAR

POLITIC, LITERAR, COMERCIAL, INDUSTRIAL ȘI AGRICOL.

ABONAMENTUL:
Pentru particulari lei 64.
Pentru comunele rurale. „ 16.) cursul fiscalului.

Redactor pentru partea politică și literară G. BARONZI.
„ „ „ comerciu, agricultură și industrie S. CARMELLIN.

PREȚURILE:
Inserțiuni și reclame. 2 lei rându. Inscințări 1 „ „

PREȚUL UNUI NUMĂR 74 PAR.

REVISTA INTERIORA.

TELEGRAMA D-LUI MINISTRU DE INTERNE.

Domnule Prefect!

Ultimele sciri primite de guvern asigura dobândirea de Principe strein.
(SS). Ministru de interne D. Ghica.

În Nr. 407 de la 11 martie s. n. al *Trompetei Carpaților* citim într'un articol intitulat **UĂ IDEĂ**, între altele. . . „daca din nenorocire, Domnul pe care l'a ales Camera și Senatul nu va primi sau nu va fi posibil, noi nu ne vom mai duce să mai cerșim pe la alte curți om care să porțe coroana lui Ștefan și a lui Mihail, nici nu vom primi pe altul impus. „Cinci ani putem accepta cum suntem; — Stăm foarte bine. Locotenința Domnăscă poate pré bine, în temeiul constituțiunei din 1848, să ocupe tronul cinci ani. Persónele ce o compun au sufragiu tutulor și pot lăsa o mare economiă Statului. „Daca din nenorocire, urmésă acel art., ne va veni un respuns categoric chē nu se poate realiza votul de la 11 (23) febr. pe data corpurile legiuítóre și tot Statul se jure credință Locoteninței Domnăscă și se mergem înainte organizându-ne. Acésta nu va da nici un prepus vecinilor nostri și vom fi în pace cu tóta lumea. . . Terminând, acestu art. adaugă: „Credeți chē acéstă idee a nóstră se va găsi prudentă, economică, politică, națională și liberală.“ Reproducând citatul mai sus art. în es-tractu nu ne putem opri d'a declara în numele Adevérului, chē printr'o coincidență care vorbese în favórea ei, acéstă idee am exprimat-o și noi, sunt acum patru sau cinci zile, față cu mai multe persóne ce se aflau în domiciliul nostru. Noi díceam: „Când è cea după urmă, nu vedem cuvântul d'a ne grăbi în alegerea unui stăpîn; putem avé un principe strein astu-fel precum îl dorim, pentru ca să ne conserve unirea și să facă fericirea țerei? fiă bine venit pe tronul României; în casu contrariu, am puté-o duce foarte bine cu Locotenința Domnăscă, or cât de mult, în-fine péné când starea politică a Europei va fi mai favorabilă țerei pentru ca să pótă ea realiza dorințele ei. Cu modul acesta suntem mai siguri de unirea nóstră, cu care se vor familiarisa chiar aceia ce n'au privit'o bine de la început, și tot odată câștigăm timpul, ceea ce è un câștigu considerabil pentru o țără care are trebuință a se organiza și accepta ocașiunile cele bune spre a face un pas mare înainte.

Împărtășim dar cu inima și cu mintea *idea* Trompetei Carpaților și nu credem chē vor fi mulți aceia cari să cugete altu-fel, mai ales când avem fericirea de a fi guvernați de bărbați eminenți și distinși prin virtuțile lor ca aceia ce se află astă-đi la putere. Ar fi de dorit ca điaristica română să se ocupe mai serios de acéstă questiune.

Adeo-đi.

Am đis'o unde-va, și suntem neclintiti în acéstă tristă esperiință, chē fatalmente mai tot d'auna răul è mai ușor de făcut de cât binele: putem în câte-va ore să ardem o casă, un orașu, dar ea să o clădim la locu, dar ea să facem un oraș, câtă muncă, cât timpu, câte sume nu ne trebuescu óre! Tot asemenea, și făr' a avé nevoie d'a ímulți esemplele nóstre, cari sunt fără număr, tot asemenea, dícem, se întimplă și cu o revoluțiune: adesea è lesne să destronăm un principe, să desființăm un regim, să anulăm o lege, dar ceea ce è greu, sau ceea ce nu se pare a fi așa ușor, este de a pune un altu principe la locu (înțelegem unul mai bun), de a stabili un altu regim cu alte legi, care să placă și să mulțumescă pe o națiune mai mult de cât cele desființate.

Tóta întrebarea dar s'ar puté mărgini într'aceste două trei cuvinte: „Ce să facem a do-a-đi după ce am ínvins?“ Și cu tóte acestea respunsul nu ni se pare greu, el è pré simplu, s'ar puté resuma în următórea maximă: „A nu căde în faptele pentru cari am acusat și condamnat pe predecesorii nostri, ci a face acelea ce ei le au neglijat și cari erau cerute de fericirea guvernaților.

Deci, între faptele ce se ímputau fostilor guvernanți era și aceea de a face sórtea funcționarilor cea mai tristă, cea mai miserabilă, cea mai de plâns din tóte condițiunile omului, și în consequință foarte naturală, a crea guvernului o partidă de inemici, al cărora număr să se ímulțescă pe fiă-care đi. Intră și acéstă óre în politica unui guvern de a lărgi împrejurii cercul unei categorii de ómeni nemulțumiti de o măsură care 'i a vătâmat în interesele lor, desconsiderându'i în ochii publicului și lipsindu'i adesea de miđlócele lor de esistință? Când am fi politici, am rezolva acéstă curiosă questiune, dar nu facem de cât a întreba, a observa, a ne mira numai.

Și n'ar fi óre de mirat? sau ne-am întors în timpii când se ordona popórelor: „Credeți și nu cercetați!“ Dar nu; lumea a mers înainte și noi n'am ramas sau nu vrem să rămânem înderét; nu vom crede nimic fără să cercetăm, prin urmare nu ne place nimicu fără să ne convinem de bunătatea, de virtutea lucrului ce ni se presintă astu-fel. Dar admite-vom óre chē questiunea atingétóre de destituirea, permutarea și schimbarea funcționarilor ar fi o questiune de o considerațiune secundariă, care nu merită a ocupa luarea a minte a unui điar și cu atât mai puçin a unui guvern? Vom vedé. Dar mai întâiu să cercetăm acéstă questiune, s'o analizăm, să o privim pe tóte fețele sub cari ni se presintă și astu-fel ne vom puté forma cpiniunea basată pe adevér.

Dupé părerea nóstră, sunt două punctele de vedere principale sub cari am puté considera questiunea care ne ocupă: 1-íu sub punctul de vedere al unei necesități politice și a 2-lea sub punctul de vedere economic. Ca necesitate politică, destituirea funcționarilor,

afară de casul de abuzuri dovedite, în care casu legile trebuescu satisfăcute, dar afară de acestu casu, destituirea funcționarilor a do-a-đi după venirea la putere a unui guvern nou, departe de a satisface un interes politicu al acelu guvern, tot d'auna îl póté vătâma, pentru cuvântul, cum am đis mai sus chē toți funcționarii destituiți fără dreptate, fără convințiunea culpei lor și a acestei necesități nesplificabile, sunt, dintr'un instinctu lesne de înțeleș, atrași către centrul nemulțumitilor de asemenea categoriă, cari se grupésă ca într'o tabără de inemici, de unde mai curénd sau mai târđiu, are să sbucnescă antipatia, ura, reacțiunea și tot răul ce l' ar putea întórcé aceluora de cari se credu persecutați. Ce profită guvernul în locul perderii atâtor simpatie, ce și le a recit, atâtor braçe amice și devotate ce le a sacrificat, atâtor inteligințe ce le a pus în nelucrare? negreșit, de alte atâtea simpatie, braçe și inteligințe de cari s'a înconjurat? Eróre! or ce nou funcționar venit în locul altuia are mai întâiu în vedere sórtea predecesorului său, de atâtea ori repetată înaintea ochilor lui, și care nu 'i mai permite a se devota unui guvern, împreună cu care se teme să nu cadă mâine, și maxima chē pré mult zel pentru un idol a căruia sórte este de a cădea peste puçin, compromitându-ne a do-a-đi în fața noului idol, acéstă maximă ține pe toți într'o fatală rezervă.

Astu-fel dar, din punctul de vedere politicu, sistema schimbării funcționarilor è o sistemă neînțeleptă, absurdă, viciósă, perniciosă, chēci, în locu d'a ajunge la scopul ce și ar puté propune, ea ajunge la un scopu diametralmente opus.

Să cercetăm acum questiunea sub cel-alt punctu, adică sub punctul de vedere economicu. Dar și aci ne temem ca retăcirea de apoi să nu fiă mai rea de cât cea d'ântéiu. Și écă pentru ce. Statul are trebuință de economie; tóte măsurile luate de dênșul ne probésă acésta: desființarea unor posturi, reducerea ímpiegaților, scăderea cifrei unor apunțamente, spiritul ce s'a simțit chē are să preside în elabórarea proiectului de lege pentru pensiuni, etc. etc. etc. Și aci dar suntem condamnați a umplé butoiul Danaidelor, făcénd pe de o parte óre-care economiă, și pe de alta creând drepturi la altă descasare asupra tesaurului! Chēci ce vom face cu mulți din funcționarii civili și militari, pe cari îi destituim după un serviciu în care și au ímplinit terminul ce le dá dreptu la pensiuene? Am puté óre, după or ce dreptate și ținéndu-ne strictu în cercul legalității, să le refusăm acest dreptu aquis? Nu, fără îndoélă. Dar atunci? atunci. . . pe lêngé salariile ce va plăti tesaurul nouilor funcționari, vom adăoga atâtea alte sume ce se vor da în pensiuni provocate tot de acéstă sistemă. Ecă dar chē și sub punctul de vedere economicu acéstă sistemă è vătâmatóre.

Ce altă economiă mai bună ar puté adăoga Statul în budgetul său, de cât aceea de a face unora din pensionari obligatoriă ocupa-

47/30

rea posturilor de cari ar fi capabili, pentru tot timpul în care s'ar simți în stare a servi țera! și câți din ei nu sunt încă mai verzi de cât mulți funcționari cari abia și țerescu corpul când se duc la posturile lor, și cu toate acestea nevoia îi șilesece a servi și a lucra.

Noi dar cari suntem luptătorii din ajun, cari am triumfat, pentru ché causa ce am apărato a fost dréptă, noi cari vom mai triumfa de câte ori ne vom lupta pentru cause drepte, noi s'ar fim cei d'ântéiu cari s'ar dăm bunul esemplu, ne primind pe stindardul nostru nimicu din câte au surpat stindardul cădută mai de-ună-đi.

Mâine s'ar se dé inamovibilitatea magistraturei, stabilitatea funcționarilor administrativi, și Statul se va repasa pe o linisce binefăcătoare, guvernul va fi iubit și tare, chéci va avea împrejuri câteva mii de inteligințe a cărora sinceritate și credință nu vor mai fi puse la nici o îndoelă.

Estragem din doé điare grece, *Ermoupolis* și *Armonia*, următoarele relațiuni ce credem ché vor interesa nu puțin curiositatea științifică a cititorilor nostri.

„Insula Tera presintă de la 18 ale trecutului lune un curios fenomen vulcanicu, dar nu pentru antéia órá v'đut într'énsa. Locuitorii antici ai acestei insule au mai v'đut de multe ori acestu fenomen și cei de astă-đi cunoscându-l din tradițiune s'ar fi cuvenit s'ar se spăiminte mai puțin și s'ar nu fiă coprinși de atăta panică ce séménă ché i domină. Insula Tera care é așa de cunoscută în Europa pentru vinul ei cel bun, astă-đi atrage luarea a minte a lumii prin noul ei fenomen și devine obiectul unei importante questionii. Acéstă insulă are un aspectu spăimintător. Ea jace în mijlocul unui mare crater vulcanicu, ale cărui buze marea le a mâncat prin intervale.

Insuliórele eșite din fundul abisului unde odiniórá se încase centrul insulei, în causa erupțiunilor vulcanice, sunt din diferite epoce. Una din ele, ce se numesce Arsa vechiă, s'ar arătat în al 2-lea secol I. Ch. Strabon spune ché ea s'ar ivit în timpul pe când Filipu III al Macedoniei negocia cu Roma despre pace, sau la anul 197 I. Ch.; ear Arsa Mică datésă de la începutul imperiului Romanilor. În anii ce urmară dup' acéstă vulcanul de sub Tera nu încetă de a s'ar gdui acéstă insulă, ci uneori înălța munți de lavă, alte ori făcea s'ar despară în mare țermurile ei. În epoce mai noie fenomenele vulcanice se îmulseau împrejurul Terei. La 1457 s'ar întâmplat un cutremur care, clătind una din insulele Arse, a ridicat'o mai presus de mare cu fragmente mari de stânce cădute în abisul vulcanicu. La 1570 cósta meridională a insulei s'ar umilit fără veste. La 1575 a suferit o scurtă erupțiune. Dar cele doé mai însemnate erupțiuni, cari s'ar întâmplat în timpii mai din urmă, sunt cea de la 1650 și cea de la 1707. La 31 maiu 1707 un nou crater deschidându-se fără veste d'asupra mării a început s'ar scóță neîncetat în timpul de un an întregu torente de fum, flăcări, petre roșie, etc., cari cădeau în mare la o distanță de o jumătate legă. Insula Tera se clătea din toate fundamentele ei; pământul se cutremura cu detunări teribili; marea era turbată și totul împrejurul insulei înfăcișa scena finitului lumii. Acéstă ținu un an întregu, și după trecerea unui an, erupțiunile deveneau mai rare. Erupțiunea cea mare întâmplată la 14 7-bre 1711, a făcut s'ar se reivescă insulele Arsa Nouă și Mare, care mai de-ună-đi a fost un fenomen curios și care se reînchisese în fundul mării, pentru care cuvânt s'ar reivit

și pentru care cuvânt se reivesce în locu astă-đi o insulă nouă.

„În đioa dar de la 18 ianuaru se auđea în intervale un sgomot surdu în Arsa Nouă și mai ales în partea numită a Vulcanului unde se află apele minerale; tot odată mai multe stânce compuse din diferite părți ale insulei cădeau mai neîntreruptu. În dimineța de la 19 s'ar găsit diferite crepături la unele clădiri dup' acéstă insulă și chiar pe pământul ei. Pe la améđi sgomotul cel surdu a început s'ar auđă mai des și ca o detunare de mai multe tunuri; marea despre micul liman al Vulcanului, unde intră vasele ca s'ar curețe arama, se turbura cu violență și scotea o mulțime nenumărată de materie combustibile din sîmul ei. Tot odată pe suprafața ei și pe țermuri se vedeau mai mulți aburi albi din cari eșea o odóre de puciósă.

Dup' améđa aceleiași đile ferberea mării a crescut, și pământul a început a se umili gradat. La 20 ale aceleiași lune dimineța s'ar v'đut pe suprafața mării, spre malul apusén de la acelaș liman, flăcări de focu de o întindere de la 4—5 coți pătrați, cari dup' o oră și mai bine s'ar risipit de tot. Acestu pământ, care consistă într'o grămădire de petre vulcanice și în nisipu sau mai bine într'o pulbere basaltică de petre, era tot d'aua foarte uscat și neprimitor de nici o vegetațiune, acum presintă patru lăculețe avénd cea mai dulce și limpede apă, cari crescupe nesimțite, dar treptat, chéci măsurându-se cea mai mare din ele, care abia are o întindere de 12 coți pătrați, s'ar v'đut ché în spaciu de patru ore s'ar urcat apele peste cinci centimetre franceze. Înaintând cineva mai multu spre partea unde este lucrarea vulcanică, simțea odórea puciósei, ear din mare eșeau aburi albi și înecăcioși, care se acoperea în intervale de flăcări de o culóre verđuiă.

9 februar. Pe când đioa de ieri era liniscită și orizontul curat, pe la 9 ore i. m. s'ar auđit despre Arsa Nouă trei detunături surde. La 9 ½ s'ar auđit o șuerare ascunsă, care eșea din fundul noului promontoriu, și peste un minut a urmat o detunare spăimintătoare ca un tunet tare, care după alte șese minute resună prin repetirea sunetului său plângător, și într'acel tîmpu o flăcări însoțită de un fum negru sau mai bine de un abur des și de o lungime aproape de doé sute coți s'ar înălțat din noul promontoriu. Acéstă colonă vaporósă desfășurându-se gradat, dar cu repedițiune, s'ar suit péné la o înălțime de 2500 picioare, și din care cădénd petre înflăcărare și o lavă abundantă, au rănit câte-va persoane și a omorit pe un căpitan de vasu. Locuitorii sunt coprinși de o panică neîncetată, fug mulți din casă în casă, din locu în locu, mulți din ei au părăsit insula; vapóre sosescu mereu din partea guvernului și puterilor streine în ajutorul lor; dar totul pređice o catastrofă apropiată a insulei Tera, care este amenințată d'ar se scufunda în mare.

Reproducem din *Trompeta Carpaților* următorul articol scris de cunoscutul de toți și de toți iubit și respectat părinte al literaturii române D. I. Eliade Rădulescu, și reproducéndu-l în colónele noastre, suntem încredințați ché aducem o via mulțumire cititorilor nostri.

EGOIMUL ȘI ABNEGAȚIA.

I.

Egoismul sciu toți ché derivă din vorba ego, adică eu.

Ėnsé, ce este acel ego sau eu pentru toți ómeni ce rađionă?

Ca s'ar đicem: eu, cată s'ar esistăm, s'ar fim vii, s'ar percepem cele de din afară din noi, și rađionăm.

Ego dar, sau eu, este un atribut al părții inteligințe din noi, este o proprietate a spiritului sau a sufletului, iar nu a materiei.

Spiritul ca activ și atot bun a cărui misiă este spre a cultiva Materia, (chéci nimeni nu își urasce corpul său, ci îl nutresce și încăldește) spiritul de bună voiă concede acéstă proprietate ca un drept corpului sau Materiei fiind pasivă (veđi spiritul și materia).

Plecând de la acest punct, fiă-care vede ché Egoismul este simțirea ce are fiă-care în divid pentru conservarea, prosperarea și binele sinelui seu.

Daca spiritul și ar fi conservat proprietatea sa Egoismul, ca drept, și ar fi lăsat Materiei abnegația ca o datoriă, echilibrul s'ar fi rupt, și ar fi rezultat un rău foarte mare.

Ca bun dar spiritul concede în tot d'aua Egoismul său ca un drept Materiei, și își în de bună voiă abnegația ca o datoriă.

Materia neposedând inteligința, și după legile eterne neputénd cresce de cât numai cât i se adange, în dreptul ce posedă, trage sau atrage la sine fără s'ar sciă, și își asimilă Materia necesariă în condițiunile în care se află spre conservare, alimentare sau crescere, și spre a fi bine.

Când corpului îi é fóme Egoismul, ce este proprietate a sufletului, este dator ai deștepta forța necesariă spre a se nutri.

Când îi este sete corpului, Egoismul sufletului este răpede supus spre a'i satisface cererea.

Are corpul necesitate de căldură pentru ché îi este frigu? Egoismul face tot spre a nu înghieța corpul.

La or-ce necesitate a corpului, Egoismul este angelul custode spre a'i întâmpina cererile.

Egoismul, ca proprietate a sufletului, face și mai multe de cât a întâmpina în toate ocasiunile cererile corpului. Egoismul prevede și prevede.

Egoismul ne face spre a ne aprovizionă de cu vara despre cele de iarna, din junețe despre cele de la bētrânețe, din timpul, cum se đice al đilelor albe pentru cele din đilele negre.

Egoismul ne face spre a dori s'ar ne satisfacem toate simțimentele, câte cele cinci dorințe ale simțurilor materiali, ale v'đutului, auzului, gustului, odoratului și tactului, și câte cele patru dorințe ale simțurilor morali sau afective: Amorul, Amicia, Familismul sau Paternitatea, și Ambiția.

A satisface Ėnsé simțurile afective, este una cu a provedé despre obiectele ce amăm, ce adorăm, și care sunt subordonate noé, ca s'ar le satisfacem necesitățile.

Fără egoism n'am provedé pentru cei cari amăm, pentru consórtile și filii nostri în present și în viitor (Familismu).

Fără egoismu adeverat, ne-am purta către amicii nostri astfel cum pînă în fine s'ar ne deviiă inamici, chéci am avé numai instinctul țerei (Amicia).

Fără egoismu adeverat Ambiția noastră ar deveni o morgă tóntă, o fuduliă stupidă, sau o pură vanitate. Egoismul adeverat face pe capul unui Stat a deveni om mare spre ași lăsa numele în inimile celor după densusul. Egoismul adeverat face pe general s'ar fiă amat și ascultat de soldații săi, și pe domnul unei case s'ar fiă respectat și amat de femeia de copii și de servitorii săi (Ambiția).

De n'ar fi fost sufletul bun n'ar fi conces corpului ca un drept acéstă proprietate a sa

Sufletul, ca se zicem așa, s'a uitat pe sine pe ego al său, și și a impus abnegația.

II.

Materia însă ca inertă, ca neinteligentă, neposedând de cât fatalitatea sau legile ce îi sunt preserise ca nisce privilegii, a cătat ca în toate plantele și animalele se ceară și se tot ceară tot de care va avea să deviiă arbore și animal, a crește și a și propaga specia.

Omul în apariția lui pe pământ, a făcut. ca toate animalele, a fost ceea ce face și astăzi când este pruncu, a cerut și a tot cerut și a cătat să ia cu or-ce prețu.

Pruncu nu va să știă de au sau de n'au părinții, ché el cere, pentru ché de nu va mânca și nu va bea, móre, și instinctul conservanți, care este egoismul în germine, ne dezvoltat încă, îl împinge a cere sau a căuta.

Omul primitiv, a fost dîserăm, ca or-ce animal sau ca or-ce pruncu, corpul a cerutu tot de care a avut necesitate și sufletul prin egoism 'ia dat tot, și de or unde a putut și a lăsat și natura. — De la părinți a luat și a dat la copii, iar părinților n'a permis natura a lua de la prunci.

Cu cât omul fu la început mai mult materie de cât spirit cu atâta Egoismul fu mai mare, în cât când din selbe veni în societate, acest mare egoismu al fiă-căruia deveni un rău pentru ceilalți.

Nevoia, necesitatea forță mai curînd sau mai târziu pe ómeni a se învoi spre a și pune óre-care condițiuni sau regule spre a mai domoli egoismul în favórea egoismului.

Fiă-care își mai lăsa din drepturile egoismului ca să și mai lase și ceilalți, și ast-fel fiă-care să fiă sigur de ale sale și de viața sa.

De n'ar fi fost ómenii egoisti s'ar fi lăsat prada primului venit om sau primei venite fere.

Egoismul exclusiv al fiă-căruia 'l a împins să ceară asigurare în contra egoismului exclusiv al altuia.

Cine însă s'a simțit mai tare în egoismul său a urmat a face ceea ce face lupul cu óiea.

Acest abus al materiei ce posedă forța a cătat pînă în fine spiritul prin a sa putere a l' reține cultiva neîncetat, și domestici ca să zicu așa Materia.

Primii legiuitori, primii moralisti, cum se formară societățile fură nevoiți a combate Egoismul ca un rău, după cum și este când este exclusiv).

Combătura neîncetat Egoismul cu ce au putut inventa ómenii, cu zicii, cu iadul, cu pedepsele corporali, cu viața esemplară, și recomandară în locul lui Abnegația.

La egoism exclusiv, opuseră Abnegația exclusivă; pînă când ajunseră a crede și a pretinde ché binele suprem, perfecția cea mai înaltă stă în abnegația.

Nu fu nici o religia, nici o morală ca să nu puia înainte Abnegația sau lepădarea de sine ca virtutea cea mai 'naltă. Abnegațiunei i se ardica altare și victimele aduse la aceste altare nu fură tauri sau țapi, ci hecatombe de ómeni.

Dintr'o margine, moralistii trecură la alta, dintr'un neadevăr, la alt neadevăr, dintr'un rău la alt rău, pentru ché de unde Egoismul exclusiv rumpea echilibrul între drepturile materiei și proprietățile sufletului, după morala lor Abnegația exclusivă rumpe echilibrul, de cealaltă parte între drepturile Spiritului și proprietățile Materiei.

III.

Nu credem însă ché primii legiuitori și primii moralisti sau capii și inițiatorii moralei

au putut fi în erórea acésta spre a combate exclusivamente Egoismul ca un rău absolut și spre a pune în locul lui exclusivamente Abnegația ca un bine absolut.

Omeni ca Moise, ca Xakia, ca Confuciu, ca Zoroastru, ca Pitagora, Socrate, Platon, ca Homul-Dumnețu, ca Christu, își întemeasă morala pe binele comun, pe charitate.

Moise zice ca fiă-care să și aibă al său nesupărat, și țarina sa, și tot animalul său și toate ale sele și prin acésta încuviințesă egoismul fiă-căruia.

A ama pe aprópele ca însuși pe sine, nu va să zică a se urî pe sine, ci fiind ché pe sine se amă cineva din drept și din faptă, să amăm și pe alții.

Culmea de aur a moralistilor Chinei, nu era de cât punctul cel mai culminant al echilibrului. Se suie omul pînă la un punct la virtute ca pe un munte, de acolo, cât va pași mai 'nainte descinde.

Pan metron ariston, măsura în toate, este cel mai perfect bine *miden agan*, nimicu peste măsură al moralistilor greci, și nici pré pré, nici forțe forțe al moralei populare a Românilor, invederesă ché toți înțelepții națiunilor și însuși instinctul pópular au recunoscut binele în echilibrul antithesilor.

Nici egoismu mai multu nici abnegația mai multă, pentru ché omul este și spirit și materie, și pentru ché am demonstrat ché sufletul este equivalent corpului.

Însă, unde egoismul este norma tuturilor ómenilor sau acelor mai mulți, acolo spre compensația natura spre a stabili echilibrul, pune atâta charitate sau abnegația celor mai pușini în cât acésta să equivale egoismului celor mai mulți.

Pe lîngă acestea primii legiuitori, și inițiatorii în Morală, de n'ar fi existat în epoce de egoismu absolut, n'ar fi avut de ce să recomande Abnegația, pentru ché acésta ar fi fost simțită și practicată de ómeni ca și egoismul.

Scopul lor a fost spre a stabili echilibrul între necesitățile sufletului și ale corpului, spre a deștepta în ómeni simțurile afective; și fiind ché omul, ca Materie, ca forță, mai are mult pînă când se'l aducă în aqulibrul cu sineși puterea spiritului de aceea și travaliul spiritului nu è de cât ca o luptă forțe îndelungată.

Primii legiuitori și moralisti în timpii primitivi de egoismu exclusiv, au cătat să fiă din aceia ce au avut o mare și forțe mare dose de filantropia. Acésta a cătat să deviiă unica lor pasiune, a se uita pe sine, a se lupta în totă viața, și pentru binele altora s'au abandonat într'o întregă abnegația, spre a deveni esemplu.

(va urma).

Crucea din Délul bătăilor.

A Slănicului pădure
Urlă, geme de secure,
Ché se bat Cămpulungenii
Cu părinții Argeșenii,
Și ciomegile lor plouă
Când p'un cap și când pe două
Când pe făleile — amëndouă,
Ear pe cari îi loyescu,
Cad și nu se mai trezescu.

Suflă vînt de primăvără
Și s'aude vorbă'n țeră
Ca să aibă toți în scire,
Cei de pe la monastire,
Ché p'o claiă mucigaiă,
A țipat o cucuvaia,
Pentru-ché Dómna Cărjaiă,
Vêduva lui Cărjea-Domn,
Nu s'a mai sculat din somn.

Dómna las'o moșioră
Satul ei de la Nucșoră,
Și o dă de moscenire
La o sântă monastire
Spre ertareai sufletescă
Care ar vré să primescă

De țerênai să 'ngrijescă
A o bine-mormênta
Și să-i porțe sâmbăta.

Sună clopetele sună
Și părinții se adună
Din chilii din chilióre
Ca în zii de sêrbătóre,
Ieau merinde și cindece
Și se pregătesc să plece,
Ca vr'o patru-deci și dece,
Să se ducă la Domnesci
După drepturi moscenesci.

Dar mai iuți Cămpulungeni,
Ei întrecu pe Argeșenii,
Ché se scol de diminêță
Când e încă 'ntunecêță,
Își ieau bâta la spinare
Și se duc la mormêntare
Fără muc de lumînare,
Ci cu ochii plini de somn
La Dómna lui Cărjea-Domn.

„Aleo! strigă Argeșenii
Când vêdu pe Cămpulungenii;
„Fiți cu inimă, părinte,
„Să n'apuce ei 'nainte,
„Vedeți de mórta să nu scape
„Ché ei grópa vin să i sape
„Și moșia să ne pape,
„Și i păcat de Dumnețu
„Daca vom scăde din greu!“
Dar mai mulți sunt Argeșenii,
Mai pușini Cămpulungenii;
Deci curagiul ș' agerimea
Merg alături cu mulțimea;
Unii spumegă ca fiare,
Alții urlă cu turbare,

Toți se bat fără'ndurare,
Chéci-să sature ei vor
Fómea lor și setea lor.

Sus în deal 'la 'piscopiă
Este mare veselie,
Sună clopetele sună
Și călugerii s'adună;
Se gâtesc masă-mare,
Curge vinul în pahare
Ch'a sosit spre mormêntare
Vêduva lui Cărjea-Domn
Care dórme al-morții somn.

La cea-altă monastire
Striste și nemulțumire;
Unul plînge, altu 'njură,
Altu blestemă din gură.
Nu mai blestema, părinte,
Fără sémă, fără minte,
Checi chiar Domnul cel putinte,
Daca vrei să mă ascuți,
Este unde sunt cei mulți. —

G. B.

REVISTA COMERCIALĂ.

Târgul cerealelor, în locu de a se ameliora, a devenit mai calm; timpul frumos de care ne bucurăm n'a adus nici o schimbare în situațiunea comerțului și prețurile, cari nu sunt susținute de vre o căutare, sunt mai tare mântinute de cât în sêptemâna trecută.

Acésta stare de lucruri va dura óre mult?

Întrebarea acésta se face în toate zielele fără ca cine-va să fiă în stare a responde.

Vendările efectuate în sêptemâna acésta se resumă în 800 chile porumb vechiu din anul 1863 cu prețu de 144 lei și 300 chile grâu arnaut de Basarabia cu 241 lei,

cu prețurile nominale notate acum la Galați:

Grâu chîrnov de la 207 pînă la 220 lei chila.

Grâu ghirca de la 230 pînă la 240 lei chila.

Grâu arnăut de la 241 pînă la 242 lei chila.

Porumb vechiu din 1863 de la 144 pînă la 145 lei chila.

Situațiunea comerțului de la Braila è tot pré liniscită, de și cumpărătorele săptămînei sunt mai considerabile.

Ni se scrie de la Marsillia cum-chê târgul urmêsă de a fi prea liniscit și transacțiunile sunt cam neînsemnate. S'a vîndut, în disponibil, de la Dunăre $123\frac{1}{119}$ chile cu 26 fr. și o partidă grâu irca de Galați, 126 chile cu prețu de 28 franci.

Cursul Cambielor de Galați. La Bursa din urmă s'a notat:

Londra 96 $\frac{1}{2}$ — 97 lei.

Paris } 3 33 $\frac{1}{2}$ — 3 34 „

Marsillia } 3 33 $\frac{1}{2}$ — 3 34 „

Geneva } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33 „

Livorno } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33 „

Neapoli } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33 „

Vienna 9 10.

Spirit. 600 vedre 30¹⁴ distilat cu anason s'au vîndut cu prețul de 27 lei de Iași cu data de 4 lune.

De la Dunărea de sus (Austria) s'au făcut nisece oferte de importațiunea.

Gazu. Liniscea cea mai mare domnesce în târgul acestui articol.

Prețurile au cădut pînă la 20 lei vadra.

Petroliu. (Pęcura). Neactivitate completă; prețul è de la 6 lei 16 parale pînă la 8 lei 30 parale 10 ocale.

Bursa de Vienna din 7 martie 1866.

Metalice 5 % 61 10

Împrumutul național 63 20.

Acțiunile de Bancă 735 —

„ „ Credit 143 —

Argintul 101 90.

Galbenul 4 90.

REVUE COMMERCIALE.

Le marché des céréales, loin de s'améliorer, est devenu plus calme; le beau temps dont nous jouissons, n'a apporté aucun changement dans la situation de la place, et les cours que ne soutient aucune demande suivie, sont plus fermes que la semaine dernière.

Cet état de choses sera-t-il encore de longue durée? Tel est la question que chaque jour se pose le Commerce. Evidemment il est fort difficile d'y répondre.

Les ventes effectuées cette semaine à Galatz se resument en 800 kilos maïs vieux de 1863 à 144 Prs. et en 300 kilos blé arnaut de Bessarabie au prix de 341 lei.

Voici les prix nominaux cotés maintenant à Galatz.

Blé tendre de 207 à 220 Prs. le Kilo.

„ ghirca „ 230 „ 240 „ „ „

„ arnaut „ 241 „ „ „ „

Maïs vieux de 1863 144 „ 145 „ „ „

A Braila la situation commerciale et à peu près la même, quoique les achats effectués cette semaine soient un peu plus considérables. On nous mande de Marseille que le marché continue à être très calme et les transactions sont à peu près insignifiantes; il s'est vendu, en disponible, de Danube, 123|119 kil, à 26 fr. une partie Irka de Galatz, 126 kilos à 28 fr.

A la Bourse dernière de Galatz les prix suivants ont été cotés

Londres 96 $\frac{1}{2}$ — 97 9.

Paris } 3 33 $\frac{1}{2}$ — 3 34.

Marseille } 3 33 $\frac{1}{2}$ — 3 34.

Gènes } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33.

Livourne } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33.

Nâples } 3 32 $\frac{1}{2}$ — 3 33.

Vienna 9. 10.

Spiritueux. 600 Vedros d'eau de vie 30¹⁴ distilée d'anison, ont été vendus au prix de 27 Prs. de Iassy 4 mois de date. Du haut Danube (Autriche) quelque offres d'importations ont été faites.

Gaz. Le plus grand calme regne au marché de cet article dont le prix est baissé à 20 Prs. le Vedro.

Pétrole. Inactivité complète; prix de 6 $\frac{1}{10}$ à 8 $\frac{3}{10}$ les 10 ocques.

ANUNȚIU.

D. Martinet horticultor și arhitectu de grădină are onóra a încunoscința pe DD. amatori de horticultură chē se află aci numai pînă la 6 ale corentei; aceia ce vor voi a' onora cu încrederea lor sunt rugați de a veni sē și facă alegerea într'acest scurtu timpu.

D. Martinet rógă pe DD. amatori de aceste lucruri de a bine-voi a nu confunda marfa sa cu acele ce au mai sosit în acestu orașu și care se diceau de aceeași partidă.

Stabilimentul Martinet este fôrte acreditat în Francia, în Englitera, în Belgia și în

Germania; sperăm dar a'i mări valórea în acestu orașu și avem aminte sē venim în toți anii

Ne însărcinăm și cu plantațiuni.

Magasinul se află în casele Doctorului Ypan

Către commersanii și rafinatorii pęcurei proprietarilor puțurilor de pęcură.

SYMONS BROTHERS

STRADA SOUTSBWACK BRIDGE-ROAD LONDON

Mechanici și Fabricanți a tot felul de machine și aparate pentru distilațiuni și rafinațiune de pęcură și alte unso minerale, se însărcinêsă a contracta pentru o întregă efectuare a lucrurilor mîsus dișe; pentru care au cea mai mare experiență și are construit în cea mai mare parte principalele rafinerie de pęcură din Europa și cea din urmă construcțiune a societății Wallachian Petroleum Comp. în Braila.

Domnii amatori pot avea contul costul lucrului ce se cerre adresându-se la sub-semnatul.

F. C. BROWN.
Agent in Braila.

BANCA ROMANIEI

Capitalul nominal fr. 40,000,000.
„ vîrsat „ 10,000,000.

Comisiunea Guvernului

Printul Alexandru Morusi, Domnul Alexandru Plaginoș,
Domnul H. Winterhalder.

Membrii Comitetului Fondator

La Paris.

DD. Vincent Buffarini.
„ Frederic Grieninger.
„ Henri Hottinguer.
„ Charles Mallet.
„ Isaac Pereire.
„ Casimir Salvador.

La Londra.

DD. Jacques Alexander.
„ Guillaume Richard Drake.
„ Pascoe du Pré Grenfell.
„ Lord Hobart.
„ Lachlam Macintosh Rate.
„ Baron Herman Stern.

Consiliul d'Administrațiune la Bucuresci

Printul Ión Ghica, Domnul A. Halfon, Domnul R. Baumgartner.

Director General

DOMNUL ADOLPHE DE HERZ.

Directori locali

Domnul JAC LÖBEL la Bucuresci. Domnul H. A. JACKSON la Galați.

Banca Română fiind dejă constituită, precum acésta s'a constatat prin Procesul verbal din 14 (26) februar corent al D-lor Comisari ai Guvernului chē și a început put operațiunile sele, și biurourile sele d' escompt și d'avansuri asupra depositelor sunt înt deschise la 17 februar 1 martiu 1866.

Sunt admise pentru escomptu tóte polițele regulate care vor avea cel puțin în doē semnături acceptate de Bancă, și a căror scadență sē nu trecă peste 90 zile. Banca nu esplică nici odată motivele sele pentru refus.

Pentru mai deslușite detaluri a se adresa la biurourile și casele Banței.

La Bucuresci

„ Galați

„ Londra

„ Paris

Piața St. George nou.

Ulița St. Nicolae.

Ulița Moorgate Kingsarms Yard.

15 Place Vendôme.

Printul Ión Ghica, acceptând funcțiunea de Președinte al Consiliului de Miniștri a trebuit sē se retragă, cu marea părere de réu a Banței, de la Consiliul sēu d'Administrațiune. Numele sucesorului sēu se va da cât mai curēnd în cunoscința publicului.